

Pobělohorská evangelická literatura

PAVEL STRÁNSKÝ (1583–1657)

✎ *Respublica bojema* (*O státě českém*, 1634)

PAVEL SKÁLA ZE ZHOŘE (1583–1640)

✎ *Historie česká* (Historie církevní)¹

JAN AMOS KOMENSKÝ (1592–1670)

Nedochovaná díla:

✎ *O starožitnostech Moravy*

✎ *O původu a činech rodu Žerotínů*

Dějiny jednoty bratrské:

✎ *Stručná historie církve slovanské* (lat., 1660)

Pojetí a smysl dějin:

✎ *Velká didaktika* (lat., 1657)

✎ *Všeobecná porada o napravení věcí lidských* (lat.)²

¹ *Historie česká od r. 1602 do r. 1623*, ve dvou svazcích Praha 1867 a 1870; *Historie o válce české 1618–1620* (výbor z historického spisování Ondřeje z Habernfeldu a Pavla Skály ze Zhoře), Praha 1964; *Historie česká: od defenestrace k Bílé hoře*, Praha 1984.

² *Obecná porada o napravení věcí lidských* (výbor z díla), Brno 2007.

Katolická literatura barokního období

VILÉM SLAVATA (1572–1652)

✍ *Historické spisování* (rukopis, 1637–1651)

BOHUSLAV BALBÍN (1621–1688)

✍ *Epitome rerum Bohemicarum* (*Výtah z českých dějin*, 1677)³
= příprava k nikdy neuskutečněnému velkému zpracování českých dějin

✍ *Historické rozmanitosti Království českého* (lat., 1679)⁴
= historicko-vlastivědná encyklopedie Čech

Posmrtně:

✍ *Bohemia docta* (*Učené Čechy*, 1777)
= literárněhistorické dílo

✍ *Krátká, ale pravdivá rozprava o kdysi šťastném, nyní však zbědovaném stavu Království českého* (lat., 1672–1673; poprvé vyšlo až 1775 jako *Obrana jazyka slovanského, obzvláště českého*, také lat.)

Dějiny Moravy

TOMÁŠ PEŠINA Z ČECHORODU (1629–1680)

✍ *Mars Moravicus*

JAN JIŘÍ STŘEDOVSKÝ (1679–1713)

✍ *Sacra Moraviae historia* (o slovanských věrozvěstech)

Dějiny měst

- JAN KOŘÍNEK (Kutná Hora)
- JAN TANNER (Plzeň)

Historie jako poutavé čtení

JAN FRANTIŠEK BECKOVSKÝ (1658–1725)

✍ *Poselkyně starých příběhů českých* (1700)

³ Ukázky v: *Bohuslav Balbín a jeho místo v české kultuře*, Praha 1983.

⁴ Novější výbor: *Bohuslav Balbín, Krásy a bohatství české země*, Praha 1986.

České osvícenské dějepisectví

GELASIUS DOBNER (1719–1790), rektor pražské piaristické koleje

✎ *Monumenta historica Bohemiae* (1764–1785) = edice lat. pramenů k č. dějinám

✎ *Venceslai Hajek a Liboczan Annales Bohemorum* (1761–1782) = kritický komentář k Hájově kronice

MIKULÁŠ ADAUKT VOIGT (1733–1787)

IGNÁC CORNOVA (1740–1822)

Přeložil do němčiny a vydal Stránského *Respublica Bojema* jako *Staat von Böhmen* (v 7 svazcích 1792–1803)

FRANTIŠEK MARTIN PELCI (1734–1801), od 1793 první profesor české řeči a literatury na pražské univerzitě.

✎ *Kurzgefasste Geschichte Böhmens* (*Stručné dějiny Čech*,

✎ *Nová kronika česká*

JOSEF DOBROVSKÝ (1753–1829)

✎ *Dějiny české řeči a literatury* (něm., 1791)

✎ *Kritické pokusy očistit starší české dějiny od pozdějších výmyslů* (něm., soubor studií 1803–1819) = systematický rozbor českých legend.

Morava

Piaristé: **Adolf Pilař** (1742–1795), **František Moravec** (1734–1814)

Cisterciák: **Otto Steinbach z Kranichsteina** (1751–1791)

Jezuita: **Leopold Jan Šeršník** (1747–1814)

JOSEF VRATISLAV MONSE (1733–1793)

právník, historik

✎ *Jura primaeva Moraviae* (1781) = právní dějiny Moravy

✎ *Versuch einer kurzgefassten politischen Landesgeschichte des Markgrafthums Mähren* (1785) = stručné dějiny Moravy

JAN PETR CERRONI (1753–1826)

Sběratel (listin i uměleckých památek), zabýval se dějinami umění a literatury.

